

D e-Világ és online kommunikáció

Ebben a fejezetben az internet világával és az online kommunikációval fogunk megismerkedni. Sok-sok kérdésre keressük együtt a választ. Mi az internet? Hogyan alakult ki? Mit és hogyan tudok keresni az interneten? Mit takar a virtuális személyiség? Hogyan tudom megvédeni az adataimat? Hogyan tudok digitális eszközök segítségével kommunikálni a társaimmal?

Információs társadalom

Az elmúlt évtizedekben a körülöttünk levő világ számos területén lett meghatározó a technológiai fejlődés. A minket körülvevő digitális környezet térnyerése miatt, azt mondjuk, hogy információs társadalomban élünk. Megjelentek például a vezető nélküli metrók, az iskolai értékelés elektronikus naplóban történik, léteznek éttermek, ahol robotok szolgálják ki a vendégeket, és a gyárak robotok segítségével állítják elő termékeiket.

De nemcsak a gazdaságra van hatással a technológiai fejlődés, hanem az egyes emberek, családok életére is. Megjelentek az okostelefonok, okosórák. Sőt, akár az otthonunkat is digitalizálni tudjuk, gondoljunk csak a távolról irányítható fűtésrendszerre, a riasztó- és kamerahálózatra. Léteznek olyan hűtők, amelyek jelzik, ha valamelyik élelmiszernek lejárt a szavatossági ideje. Közlekedésnél segítségünkre van a GPS rendszer, ami mutatja az útvonalat és az aktuális forgalmat. Elmondhatjuk, hogy a legtöbb háztartásban elérhető szélessávú interneten gyorsan és könnyen jutunk információhoz.

Feladat

1. Három-négy fős csoportokban gyűjtsétek össze, milyen hétköznapi ügyeket tudunk az interneten elintézni! Miben segíti az életünket az internet? Gyűjtsetek olyan területeket, ahol a technológia segíti az emberek tevékenységét!
2. Gondolkozzatok együtt! Milyennek képzelitek el a jövő technológiáját? A kis csoportok után az egész osztállyal vitassátok meg az ötleteiteket!

Hogyan épül fel az internet?

A világon többféle *hálózat* létezik, pl. úthálózat, vállalati hálózat, kommunikációs hálózat stb.

Ha több számítógépet összekapcsolunk, akkor szintén *hálózatot* kapunk.

Ezek a számítógép-hálózatok képesek együtt dolgozni, például adatokat tudnak egymással cserélni, megosztani. A számítógép-hálózatok kialakításával energiát és költséget is csökkenthetünk, például a há-

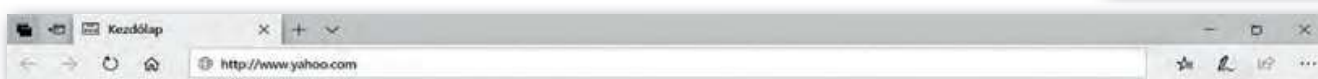
lózathoz csatlakoztatott gépek mind képesek egyazon nyomtatóra nyomtatni. Ha a különböző számítógép-hálózatokat egymással összekapcsoljuk, akkor a világon átívelő pókhálószerű rendszert kapunk. Ez a bonyolult, összefüggő rendszer alkotja az *internetet*. Ha az egyik hálózathoz a másikba szeretnénk információt eljuttatni, arra több útvonal is rendelkezésünkre áll. Mivel a hálózatok több szálon is csatlakoznak egymáshoz, az adatok célba érnek akkor is, ha egy-egy elem megsérül vagy kiesik.

Hálózat: Egymással összeköttetésben álló számítógépek.

Internet: Több hálózat összekapcsolásából létrejött hálózati rendszer, ami az egész világra kiterjed.

Böngészés az interneten

Az internet használatához (online szörfözéshez) szükségünk van egy böngészőprogramra, mint amilyen például a *Microsoft Edge*, *Google Chrome*, *Mozilla Firefox* stb.

Indítsuk el a kiválasztott böngészőprogramot, és a keresősávba írjuk be a szolgáltató nevét, ami a következőkből épül fel: (pl.: www.okosdoboz.hu)

http:// Jelentése: hypertext transfer protocol (ejtsd: hájptertext tranzfér protokoll). A szolgáltatók egymáshoz és a felhasználókhoz való kapcsolásához használt rendszer. *név* A kívánt szerver neve, amivel kapcsolatba szeretnénk lépni. Ez nagyon sok esetben a *www* szóval kezdődik, ami a *world wide web* (ejtsd: vörld vájd veb) rövidítése.

domain (ejtsd: domén) Ez a cím utolsó szakasza. Ebből akár könnyen kitalálhatjuk, hogy a világ mely részén helyezkedik el a szerver, pl. a *.hu* – Magyarország; a *.de* – Németország stb. De létezik: *.com*, *.net*, *.gov* domainnév is.

Feladat

1. Keressetek rá az iskolátok weboldalára! Milyen információkat tudtatok meg?
2. Nézzetek utána, hogy mi a különbség a *.eu*, *.net*, *.com*, *.gov* és a *.de*, *.it*, *.hu* típusú domainnevek között!

Eszközhazsnálat

Az otthonainkban növekvő számú digitális eszközkészlet könnyíti meg a hétköznapi életünket. Napjainkban az asztali számítógépek mellett megjelentek a laptopok, tabletek, okostelefonok, okosórák és egyéb, apró számítógépet tartalmazó eszközök.

Azonban több veszély is fenyeget minket: gondoljunk csak a túlzott használatra vagy az adataink védelmére!

Feladat

Vitassátok meg, hogy milyen veszélyei lehetnek az informatikai/digitális eszközök túlzott használatának! Mit javasoltok? Gyűjtsétek össze, beszéljétek meg!